

8.6.2026

- Eduskunta
StV@eduskunta.fi

HEL 2026-009358

Lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnan pyynnöstä hallituksen esityksestä laeiksi terveydenhuoltolain, vankeuslain 10 luvun 1 §:n ja tutkintavankeuslain 6 luvun 1 §:n muuttamisesta

HEL 2026-009358 T 03 00 00

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala kiittää mahdollisuudesta lausua sosiaali- ja terveysvaliokunnan pyynnöstä hallituksen esitykseen laeiksi terveydenhuoltolain, vankeuslain 10 luvun 1 §:n ja tutkintavankeuslain 6 luvun 1 §:n muuttamisesta. Toimiala toteaa, että ehdotettu käsitteiden täsmentämisen ja kansallisen yhtenäistämisen tarve, sekä velvoite hyvinvointialueille järjestää palliatiivinen hoito ja saattohoito on kannatettava. Samoin on kannatettavaa, että hyvinvointialueita ei velvoiteta toteuttamaan hoitoa jollain tietyllä tavalla tai velvoiteta perustamaan erityisiä hallinnollisia rakenteita. Helsingin kaupungin osalta palliatiivinen hoito toteutuu ongelmitta verkostomaisen keskuksen turvin. On myös todettava, että osaaminen saattohoidon osalta on verraten lyhyessä ajassa kehittynyt siten, että saattohoidon vaativuuden kuvaamisessa käytettyjen luokittelujen eroavaisuudet ovat paljolti hävinneet. On kannatettavaa, että palliatiiviseen ja saattohoitoon kiinnitetään huomiota. Samalla voidaan todeta, ettei ole tarpeen kannustaa jäykkien rakenteiden luomiseen, joka voisi jopa hankaloittaa nopeasti kehittyvän osaamisen hyödyntämistä. Ehdotettu lakiesitys jättää harkinnanvaraa potilaan tarpeen mukaisen hoidon järjestämisen osalta, joka on ehdottoman tarpeellista osin hyvinkin eriävissä

8.6.2026

yksilökohtaisissa tilanteissa. Toimiala pitää ehdotettua muotoilua asianmukaisena.

Ehdotus, jonka mukaan potilas voisi vaihtaa terveysasemaa kolmen kuukauden välein, lisää potilaan valinnanvapautta. Muutos voi kuitenkin aiheuttaa merkittäviä haittavaikutuksia perusterveydenhuollon toiminnalle, erityisesti hoidon jatkuvuuden, resurssien hallinnan ja palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden näkökulmasta.

Perusterveydenhuollon keskeinen tavoite on pitkäjänteinen hoitosuhde potilaan ja hoitavan yksikön välillä. Hoidon jatkuvuus parantaa hoidon laatua, asiakaskokemusta, työntekijätyytyväisyyttä sekä vähentää kustannuksia. Erityisen tärkeää hoidon jatkuvuus on potilaille, joilla on pitkäaikaissairauksia tai monisairautta, joiden hoidossa hoitosuhteen jatkuvuus on keskeinen laadun ja potilasturvallisuuden tekijä. Tiheät hoitopaikat vaihtumiset heikentävät hoidon jatkuvuutta. Usein vaihtuva hoitopaikka voi johtaa hoidon pirstoutumiseen sekä lisää riskiä tiedonkulun ongelmiin eri terveysasemien ja ammattilaisten välillä.

Terveysasemat suunnittelevat palvelutuotantonsa ja henkilöstöresurssinsa väestöpohjan perusteella. Mikäli potilaat voivat vaihtaa hoitopaikkaa lyhyin väliajoin, potilasmäärien ennakoitavuus heikentyy. Tämä vaikeuttaa merkittävästi henkilöstöresurssien suunnittelua, ajanvarauskapasiteetin hallintaa ja palvelujen pitkäjänteistä kehittämistä. Epävakaat potilasvirrat voivat lisätä sekä henkilöstön kuormitusta että palvelujen saatavuuden vaihtelua eri terveysasemien välillä. Potilaat saattavat haakeutua ja vaihtaa terveysasemansa erityisesti niille terveysasemille, jotka sijaintinsa vuoksi koetaan erityisen houkuttelevina saavuttaa. Tihevä mahdollisuus vaihtaa terveysasemaa voi edelleen kuormittaa juuri näitä terveysasemia, jolloin palvelutuotannon kapasiteetin hallinta hankaloituu entisestään. On huomioitava myös rakennusten fyysinen kapasiteetti ja sen aiheuttamat rajoitteet. Tämä voi aiheuttaa sen, että väestövastuualueita voidaan joutua ääritilanteessa muokkaamaan terveysaseman valinnan aiheuttamien ongelmien vuoksi. Tällöin voidaan joutua tilanteeseen, jossa tietyllä alueella asuvan henkilön hoitopaikka muuttuu ilman hänen toivettaan, jotta hoitopaikkaa vaihtaneen henkilön toive saadaan toteutettua. Tällainen kehitys voi lisätä alueellista eriarvoisuutta palvelujen saatavuudessa.

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sotepe.sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sotepe

Puhelin

+358 9 310 5015

Y-tunnus

0201256-6

8.6.2026

Hoitopaikan vaihtamisen tiheä mahdollisuus lisää myös hallinnollista työtä. Vaihtojen käsittely, potilastietojen siirto ja hoidon koordinointi eri yksiköiden välillä lisäävät hallinnollista kuormitusta ja vievät resursseja varsinaisesta potilastyöstä. Terveysturvallisuudessa on pyrittävä asiakaslähtöiseen toimintaan, mutta on huomattava, että potilasturvallisuus tai hoidon jatkuvuuden turvaaminen tulisi kuitenkin nostaa prioriteettilistassa korkeimmalle. Tiheästi toistuvat hoitopaikan vaihdokset eivät aina palvele myöskään asiakkaan etua, vaan voivat aiheuttaa katkoksia hoidon jatkuvuuteen ja tietyissä tapauksissa muodostua jopa riskiksi potilasturvallisuuden osalta. Esimerkiksi odottavat äidit ja pienet lapset sekä mielenterveyden häiriöistä kärsivät potilaat voivat olla tällaisia erityisen haavoittuvassa asemassa olevia henkilöitä, joille tiheään tapahtuvat hoitopaikan vaihdokset voivat aiheuttaa merkittäviä haasteita myös hoidon turvallisen toteutumisen kannalta. Esityksessä ei oteta kantaa siihen, aloitetaanko hoidontarpeen arvioinnista seuraavan ensimmäisen hoitotapahtuman määräajan laskeminen alusta, mikäli potilas vaihtaa hoitopaikkaa kolmen kuukauden kuluttua. Mikäli näin on, voi myös tämä aiheuttaa osaltaan viivettä hoitoon.

Toimiala ei kannata lakisääteistä velvoitetta esitettyyn nykyistä tiheimpään hoitopaikan valinnan mahdollisuuteen.

Toimiala toteaa, että mikäli Thl:n kautta on saatavilla tieto hoitoon pääsyyn enimmäisajoista kuukausittaisella syklillä, on hoitoon pääsyn enimmäisaikojen seurannan tiivistäminen hallinnollisen työn osalta neutraali muutos ja siten kannatettava. Tiedon tulee olla luotettavaa ja helposti tulkittavaa.

Lisätiedot

Katja Ylitolva, hallintoylilääkäri
puhelin: 09 310 76504 , katja.ylitolva@hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 1.6.2026

8.6.2026

Juha Jolkkonen
sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sotepe.sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sotepe

Puhelin

+358 9 310 5015

Y-tunnus

0201256-6